

**Wyrok jest prawomocny
ODPIS**

W Y R O K

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 listopada 2006 r.

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Kielcach
w składzie następującym:

Przewodniczący	Sędzia NSA Grażyna Jarmasz (spr.)
Sędziowie	Sędzia WSA Maria Grabowska, Asesor WSA Mirosław Surma
Protokolant	Sekretarz sądowy Michał Gajda

po rozpoznaniu w Wydziale II na rozprawie w dniu 30 października 2006 roku
sprawy ze skargi U. P.

na postanowienie Samorządowego Kolegium Odwoławczego w K.
z dnia (...) r. nr SKO (...)

w przedmiocie stanowiska wierzyciela w postępowaniu egzekucyjnym dotyczącym
opłaty rocznej za wyłączenie gruntów rolnych z produkcji rolniczej za 2000 rok

1. uchyla zaskarżone postanowienie,
2. zasądza od Samorządowego Kolegium Odwoławczego w K. na rzecz skarżącej kwotę 100 (sto) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania.

Właściwe podpisy na oryginale

Za zgodność z oryginałem

świadczy: Kier. Sekr. WIS J. Grzybowska

Uzasadnienie

Pismem z dnia 28 lutego 2006r. U. P. wniosła zarzut w sprawie prowadzonego postępowania egzekucyjnego. Wniosła o umorzenie tego postępowania z uwagi na przedawnienie się egzekwowanej należności tj. opłaty za 2000r. za wyłączenie gruntów z produkcji rolnej. wobec nie przerwania biegu terminu przedawnienia. Zawiadomienie o zajęciu świadczenia rentowego doręczono zostało w dniu 27 stycznia 2006r.

Jednocześnie U. P. wniosła o przywrócenie terminu do wniesienia powyższego zarzutu. Uchybienie terminu nastąpiło z powodu ciężkiej choroby. Na tę okoliczność przedstawione zostało zaświadczenie lekarskie.

Postanowieniem z dnia(...) znak (...) Marszałek Województwa. stwierdził nieuwzględnienie zarzutu przedawnienia opłaty rocznej za wyłączenie gruntów z produkcji rolniczej za 2000 rok w kwocie 1 828zł, należnej od U. P., a wobec nie zapłacenia przekazanej do egzekucji administracyjnej na podstawie tytułu wykonawczego numer (...)

Stanowisko to, jako stanowisko wierzyciela, podjęte zostało na podstawie art. 34 § 1 i § 2 ustawy z 17 czerwca 1966r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz.U. Nr 110 z 2002r., poz.968 ze zm).

W uzasadnieniu swojego stanowiska wierzyciel stwierdził, że przedmiotowa opłata roczna jest należnością cywilnoprawną, podlega więc przepisom Kodeksu cywilnego. Zgodnie z art. 123 § 1 pkt 1 Kc okres przedawnienia przerywa każda czynność egzekucyjna i taką czynnością było skierowanie w dniu 5 września 2000r. tytułu wykonawczego do organu egzekucyjnego. Wobec tego nastąpiło przerwanie 5 - letniego biegu przedawnienia tej opłaty, która była wymagalna w dniu 30 czerwca 2000r.

Na to postanowienie zostało wniesione zażalenie, w którym podniesiono, że sporna należność ma swoje źródło w prawie publicznym, a więc jako do takiej należności wpływającej do funduszu celowego, ma zastosowanie art. 70 § 4 ustawy z 29 sierpnia 1997r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. Nr 8 z 2005r., poz. 60 ze zm.), w myśl którego bieg terminu przedawnienia zostaje przerwany wskutek zastosowania środka egzekucyjnego, o którym podatnik był zawiadomiony. Jedynym zaś środkiem egzekucyjnym o którego zastosowaniu Urszula P. została powiadomiona 27 stycznia 2006r. było zajęcie przez komornika jej świadczenia rentowego. Wówczas także został jej doręczony tytuł wykonawczy.

Po rozpatrzeniu zażalenia Samorządowe Kolegium Odwoławcze w K. postanowieniem z dnia(...)znak (...) utrzymało w mocy rozstrzygnięcie organu I instancji.

Potwierdziło prawidłowość przyjęcia, że właściwymi w sprawie przerwania biegu przedawnienia są przepisy Kodeksu cywilnego.

W zakresie niemożności stosowania przepisów ustawy Ordynacja podatkowa odwołano się zarówno do doktryny jak i orzecznictwa w tym przedmiocie. Przywołano wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie z 30 października 2000r. sygn. akt II SA 1921/99, w którym Sąd stwierdził, że Fundusz Ochrony Gruntów Rolnych, utworzony na podstawie przepisów ustawy z 3 lutego 1995r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych, jest funduszem celowym, a więc nie może być objęty art. 2 ustawy Ordynacja podatkowa, w którym to przepisie mowa jest o należnościach budżetowych.

I na to postanowienie została wniesiona do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Kielcach skarga w której, wnosząc o uchylenie zaskarżonego rozstrzygnięcia, powtórzono w całości stanowisko zawarte w zażaleniu.

W odpowiedzi na skargę Samorządowe Kolegium Odwoławcze podtrzymało swoje dotychczasowe stanowisko i argumentacje je uzasadniającą.

Z akt sprawy wynika, że postanowieniem z dnia (...) numer (...) Naczelnik Urzędu Skarbowego w O. Ś. przywrócił skarżącej termin do wniesienia zarzutów.

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Kielcach zważył, co następuje.

Zgodnie z art. 1 ustawy z dnia 25 lipca 2002r. Prawo o ustroju sądów administracyjnych /Dz.U. Nr.153 poz.1269 ze zm./ sądy administracyjne sprawują wymiar sprawiedliwości poprzez kontrolę działalności administracji publicznej. Kontrola ta sprawowana jest pod względem zgodności z prawem. Tak więc wyeliminować z obrotu prawnego można rozstrzygnięcie jedynie wówczas, gdy narusza ono prawo materialne lub procesowe i to w stopniu mającym wpływ na wynik sprawy, bądź stanowi naruszenie prawa dające podstawę do wznowienia postępowania administracyjnego /art.145 § 1 pkt 1) ustawy z 30 sierpnia 2002r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi / Dz.U. Nr 153, poz. 1270 ze zm./.

W niniejszej sprawie skarga na uwzględnienie zasługuje, gdyż należy przyznać rację skarżącej co do stwierdzenia, że w 2006 roku, kiedy to dokonano w postępowaniu egzekucyjnym zajęcia świadczenia rentowego, egzekwowana należność – opłata roczna z tytułu wyłączenia gruntu z produkcji rolniczej - uległa przedawnieniu. Jednakże nie można się zgodzić z przywołanymi przez skarżącą przepisami prawa uzasadniającymi to twierdzenie.

W ocenie Sądu bowiem, w stanie prawnym obowiązującym od chwili wejścia w życie w dniu 25 marca 1995r. ustawy z 3 lutego 1995r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych

/Dz.U. Nr 16, poz. 78 ze zm./, nie zachodzi już potrzeba prowadzenia rozważań co do charakteru prawnego tej opłaty tj. czy jest to należność cywilnoprawna, czy ma charakter podatkowy, a w związku z tym, czy w przedmiocie przedawnienia stosuje się przepisy Kodeksu cywilnego, czy ustawy Ordynacja podatkowa / a uprzednio ustawy o zobowiązaniach podatkowych/.

Takie rozważania i dyskusje toczyły się jak chodzi o ustawę z 26 października 1971r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych oraz rekultywacji gruntów /Dz.U. Nr 27, poz. 249 ze zm./ nie zawierającą w tym względzie żadnych regulacji, czy odesłań, jak też ustawę z 26 marca 1982r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych /Dz.U. Nr 11, poz. 79 ze zm./, której art. 46 stanowił, że „do postępowania w sprawie świadczeń wynikających z ustawy stosuje się przepisy o zobowiązaniach podatkowych, z wyjątkiem przepisów dotyczących umarzania i zaniechania ustalania zobowiązań oraz ich pobierania.”.

Wobec niedoskonałości tego odesłania /ustawa o zobowiązaniach podatkowych nie zawierała przepisów prawa procesowego/ spór o charakter prawny przedmiotowych opłat nadal istniał. Zmagania te obrazuje uchwała Składu Siedmiu Sędziów Sądu Najwyższego – Izba Cywilna i Administracyjna z 23 grudnia 1982r. sygn. akt III AZP 8/82 wraz z glosą krytyczną Józefa Gacha i Tadeusza Wosia – OSP Nr 6 z 1984r., poz. 116.

Jednakże w momencie wejścia w życie w/w ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych przepis art. 31 ust. 1 tego aktu, odnoszący się do spornej opłaty, jako stanowiącej dochód Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych zgodnie z art. 23 tej ustawy, określa ją jako należność państwową w rozumieniu przepisów o umarzaniu i udzielaniu ulg w spłaceniu należności państwowych. Zaś w ustępie 2 tego artykułu czytamy, że te świadczenia pieniężne przedawniają się z upływem 5 lat od dnia ich wymagalności.

Tymi przepisami o umarzaniu i udzielaniu ulg w spłacie jest obecnie rozporządzenie Rady Ministrów z 29 czerwca 2006r. w sprawie sposobu i trybu umarzania, odraczania lub rozkładania na raty spłaty należności pieniężnych, do których nie stosuje się przepisów ustawy – Ordynacja podatkowa / Dz.U. Nr 117, poz. 791 ze zm./.

Poprzednio obowiązywało rozporządzenie Rady Ministrów z 16 stycznia 2001r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu umarzania, odraczania lub rozkładania na raty spłat należności, do których nie stosuje się przepisów ustawy – Ordynacja podatkowa /Dz. U. Nr 6, poz. 54 ze zm./

Z paragrafu 1 obu rozporządzeń wynika, że mają one zastosowanie do należności przypadających na podstawie przepisów szczególnych m.in. państwowym funduszom celowym.

Rozporządzenia te wydane zostały na podstawie delegacji ustawowej zawartej, odpowiednio, w art. 42 ust. 2 ustawy z 30 czerwca 2005r. o finansach publicznych /Dz. U. Nr 249, poz. 2104 ze zm./ oraz w art. 34 ust. 2 ustawy z 26 listopada 1998r. o finansach publicznych /Dz. U. Nr 155, poz. 1014 ze zm./.

W obu ustawach o finansach publicznych, tj. w art. 42 ust. 1, i wcześniejszym art. 34 ust. 1, postanowiono, że do należności funduszy celowych nie stosuje się ustawy Ordynacja podatkowa.

Tak więc charakter prawny dochodu Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych w postaci opłaty rocznej z tytułu wyłączenia gruntu z produkcji rolniczej wynika z przepisów prawa materialnego, prawa finansowego, a to art. 5 ust. 2 ustawy o finansach publicznych / w uprzedniej art. 3 ust. 2/, jak też z art. 31 ust. 1 ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych.

Opłata ta jest należnością państwową i jest dochodem publicznym, gromadzonym na funduszu celowym /art. 29 ustawy o finansach publicznych, w poprzedniej ustawie z 1998r. art. 22/, lecz nie stanowiącym dochodu budżetu państwa / art. 96 pkt 1 ustawy o finansach publicznych, w poprzedniej z 1998r. art. 62 pkt 1 /, stąd nie stosowanie ustawy – Ordynacja podatkowa obejmującej swym zakresem dochody budżetu.

W związku z tym, że przepis art. 31 ust. 2 ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych, ustawy w części dotyczącej tego Funduszu stanowiącej przepisy prawa materialnego finansowego, zawiera regulację dotyczącą przedawnienia tych należności państwowych z upływem 5 lat od dnia ich wymagalności, nieuprawnione są próby stosowania w odniesieniu do tych należności, jak np. opłaty rocznej, instytucji przerwania biegu terminu przedawnienia, czy to z ustawy Ordynacja podatkowa /art.70/, czy to z Kodeksu cywilnego / art. 123/.

Bowiem dawność, jako instytucja prawa materialnego, powodująca niemożność dochodzenia należności po upływie określonego czasu jest w art. 31 ust. 2 ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych unormowana całościowo. Fakt, że przepisy te nie przewidują przerwania biegu przedawnienia nie zmienia prawdziwości tego twierdzenia.

Art. 31 określa termin przedawnienia na 5 lat oraz określa początek jego biegu tj. dzień wymagalności należności państwowej. Natomiast nie przewiduje zawieszania, czy przerwania biegu, a więc wolą ustawodawcy był niezakłócony przebieg tego okresu.

Jak już stwierdzono wyżej instytucja przedawnienia roszczeń w odniesieniu do opłaty rocznej została uregulowana całościowo przepisami prawa materialnego, prawa finansowego, a więc niedopuszczalnym jest, wobec braku jakiegokolwiek odesłania, do

stosowania części przepisów normujących tę instytucje w ustawach innych gałęzi prawa jak prawo cywilne, tym bardziej, że nie odnoszącej się do należności publicznych w postaci wpłat na fundusz celowy.

Nie może też być mowy o stosowaniu ustawy Ordynacja podatkowa, także w części dotyczącej tylko przerwania biegu jak chodzi o przedawnienie, skoro działanie tej ustawy w stosunku do omawianej opłaty zostało w/w przepisami wyłączone. Stąd zapis art. 2 tej ustawy nie obejmuje swoim zasięgiem tych należności, gdyż odnosi się do należności budżetu państwa, czy budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

Wobec powyższego zaskarżone postanowienie utrzymujące w mocy stanowisko wierzyciela zawierające stwierdzenie, że należność ciążąca na skarżącej U. P. w postaci opłaty rocznej za 2000 rok za wyłączenie gruntu z produkcji rolnej, wymagalna w dniu 30 czerwca 2000r. , nie była przedawnioną w 2006r., wydane zostało z naruszeniem przepisu prawa materialnego, a to art. 31 ust. 2 ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych. Pięcioletni termin przedawnienia upłynął 30 czerwca 2005r.

Tak więc naruszenie prawa miało wpływ na rozstrzygnięcie sprawy.

Mając powyższe na uwadze Wojewódzki Sąd Administracyjny w Kielcach orzekł jak w sentencji na podstawie art.145 § 1 pkt 1 lit. a) ustawy z 30 sierpnia 2002r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi /Dz. U. Nr 153, poz. 1270 ze zm./.

O kosztach orzeczono na podstawie art. 200 tej ustawy.

Właściwe podpisy na oryginale

Za zgodność z oryginałem

świadczy: Kier. Sekr. WIS J. Grzybowska